

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Iurie Gîrlea,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Păpușă împotriva lui Iurie Gîrlea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei sectorul Ciocana cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori,

împotriva încheierii din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-516/24
NR. PIGD 2-23157439-01-2r-16122024)*

Neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel. Restituirea cererii de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Jomiru-Niculiță,
Curtea de Apel Chișinău, jud. N. Mămăligă, A. Malii, A. Panov,

05 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Iurie Gîrlea,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 noiembrie 2023, Vera Păpușă a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurie Gîrlea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecției a Familiei sectorul Ciocana, solicitând stabilirea domiciliului copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, cu mama, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori în sumă bănească fixă, în mărime de 3 000 de lei lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 21 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vera Păpușă. S-a stabilit domiciliul copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, cu mama Vera Păpușă. S-a încasat de la Iurie Gîrlea în beneficiul Verei Păpușă pensia pentru întreținerea copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, în mărime de 2 600 de lei pentru fiecare, începând cu data înaintării acțiunii-03 noiembrie 2023 până la atingerea majoratului. Totodată, s-a indicat că hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere se execută imediat. În rest, s-a respins acțiunea. S-a încasat de la Iurie Gîrlea în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 872 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 03 aprilie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.111), Iurie Gîrlea a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 21 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Iurie Gîrlea. S-a acordat apelantului Iurie Gîrlea un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea în Secția civilă în cadrul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200

de lei. S-a explicat apelantului că în caz contrar se va restitui cererea de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă.

5. Prin încheierea din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Iurie Gîrlea, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel din încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău. S-a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat, să restituie lui Iurie Gîrlea taxa de stat în mărime de 1 591 de lei, achitată conform ordinului de încasare din 03 aprilie 2024.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

6. La 06 noiembrie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.138), Iurie Gîrlea a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre examinare în Curtea de Apel Chișinău.

7. În susținerea recursului a invocat dezacordul cu soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel, deoarece nu i-a fost expediată la adresa indicată în dosar: mun. xxxxx, str. xxxxx, nr. xxxxx, ap.xxxxx, nicio încheiere. Or, dacă recepționa încheierea din 25 iulie 2024, îndeplinea indicațiile instanței de apel, deoarece personal a contestat hotărârea primei instanțe. La dosar nu există confirmare de recepționare a încheierii.

8. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului prin scrisoarea datată cu 16 decembrie 2024 (f.d.142).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

10. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

11. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

12. Art. 368 din Codul de procedură civilă

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbr, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

13. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).”

14. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

15. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

16. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

17. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

18. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

19. Art. 100 din Codul de procedură civilă:

(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorec, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în

judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

20. Art. 107 din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 05 decembrie 2024 a fost expediată în adresa recurentului copia încheierii din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d.140). Totodată, recursul a fost depus la 06 noiembrie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.138), anterior expedierii de către instanța de apel a copiei încheierii privind restituirea cererii de apel. Astfel, recursul este declarat în termen.

22. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

23. Din materialele cauzei civile rezultă că, la 03 aprilie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.111), Iurie Gîrlea a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 21 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe (f.d.108).

24. În contextul prevederilor art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 25 iulie 2024, instanța de apel nu a dat curs cererii de apel depuse de Iurie Gîrlea împotriva hotărârii din 21 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a acordat apelantului un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea în Secția civilă în cadrul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei. Or, taxa de timbru a fost achitată pe un cont greșit (f.d.123-126).

25. Prin scrisoarea datată cu 29 august 2024 (f.d.127) instanța de apel a expediat apelantului la adresa indicată în cererea de apel, mun. xxxxx, sat. xxxxx, cu scrisoare recomandată copia încheierii din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, însă corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.128-129).

26. Prin încheierea din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de Iurie Gîrlea, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel din încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d.130-132).

27. Din criticile aduse în recursul declarat, instanța de recurs identifică dezacordul recurentului cu actul judecătoresc emis, având în vedere că nu a recepționat încheierea instanței prin care nu s-a dat curs cererii de apel, întrucât nu i s-a expedit la adresa indicată în dosar din mun. xxxxx, str. xxxxx, nr. xxxxx, ap.xxxxx.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel drept urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

29. În context, instanța de recurs reiterează că în cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 21 martie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, de către Iurie Gîrlea la 03 aprilie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.111), ultimul a indicat că este domiciliat în mun. xxxxx, sat. xxxxx (f.d.108), fără a fi specificată suplimentar o altă adresă de corespondență. De altfel, instanța de apel a expedit la adresa enunțată în cererea de apel copia încheierii din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, însă corespondența s-a restituit instanței ca fiind nereclamată (f.d.127-129).

30. Referitor la argumentul recurentului precum că nu i s-a expedit copia încheierii prin care i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor la adresa indicată în dosar din mun. xxxxx, str. xxxxx, nr. xxxxx, ap.xxxxx, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că instanța de apel a comunicat încheierea emisă la adresa indicată personal de apelant în cererea de apel. Or, cererea de apel a fost depusă nemijlocit de apelant, care a și indicat adresa la care i-a fost comunicat actul procedural. Iar în conformitate cu art. 365 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedural. De altfel, reflectarea de către apelant a unei alte adrese decât la cea care se află și la care recepționează corespondența, nu poate fi pusă pe seama instanței de judecată. Drept urmare decade argumentul recurentului că nu i-ar fi fost comunicată încheierea instanței de apel privind acordarea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor și lipsește dovada de recepționare.

31. Mai mult, corespondența expedită lui Iurie Gîrlea la adresa menționată în cererea sa de apel, s-a restituit instanței de apel ca fiind nereclamată. Iar în sensul pct. 2 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimitere nereclamată reprezintă trimiterea poștală care nu a fost

distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

32. În atare circumstanțe, nu poate fi pusă pe seama instanței de apel nerecepționarea încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel de către recurent, în condițiile în care instanța ierarhic inferioară în conformitate cu art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă a expediat la 29 august 2024 copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel la adresa indicată de însuși apelant și la emiterea actului dat, a rezultat din înscrisul existent la materialele cauzei civile și prezentat personal de apelant.

33. În altă ordine de idei, instanța de recurs reiterează că recurentul a cunoscut despre litigiul în cauză, precum și de hotărârea primei instanțe, împotriva căreia a exercitat calea de atac-apelul.

34. De altfel, deși prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul înregistrând inițial apelul nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de timbru.

35. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

36. Drept urmare, alegațiile recurentului nu pot determina casarea actului judecătoresc contestat, în situația în care circumstanțele conturate supra denotă că nevalorificarea drepturilor procedurale în termenul acordat de instanța de apel, îi este imputabilă. De altfel, instanța de apel a întreprins măsurile prevăzute de legislația în vigoare în vederea comunicării actului procedural emis la adresa indicată în cererea de apel și acordarea posibilității apelantului de a-și valorifica drepturile procedurale.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

38. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor sau, după caz, de instanță, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

39. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel. Respectiv alegațiile recurentului nu justifică casarea încheierii de restituire a cererii de apel, în condițiile în care instanța de apel la adoptarea actului contestat a ținut cont de materialele cauzei și prevederile legale pertinente.

40. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul acordat de instanță.

41. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

42. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Iurie Gîrlea.

Menține încheierea din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Păpușă împotriva lui Iurie Gîrlea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei sectorul Ciocana cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc